

nuerat super domo, ex hereditario, fine Hortensis Aviae, ac Curtius Patris Baldassari pupillo delata, ejusque nomine Michael Tutor censui supponerat, & fidejusor accelerat, ad effectum solvendi dotem Hippolytae sorori d. Baldassaris, in Monasterio professa. Hanc postea domum praefato censu gravatam assignavit in dotem Hyacintha alteri sorori Baldassaris, sub expresso tamen onere, illud infra quindennium redimendi; interim vero fructus annos de proprio ære solvendi, cuius sententia executio cum in hoc Tribunali ex iniustitia defectu sub die 10. Maii 1638. fuisset denegata, quasi creditum, cum hypotheca necessaria Salviani extremum, in proposito casu corrueret, ac successice cestaret vis constitutionis Egidianæ, sub qua causa appellationis fuerat in hoc sacro Tribunali commissa, eandem tamen executionem, plures reproposito dubio, DD. tandem hodie, fausto mediatu Michaelis hereditate decreverunt: quia Michael fidejusor à Hieronymo census creditore pulsatus, scuta duo, ac sexaginta pro fructibus reportata jurium cessione persolverat, cuius vigore sententiam immisionis contra Hyacintham domus postedititem, in Salviani iudicio legitimè intentavit. * atque obiunxit, postquam creditum, & hypothecam super eadem domo contractam, exinde justificaverat, ac publicis documentis utrumque possessionis extremum, ad tex. in l. 1. ff. de Salv. ibique Bart. num. 3, & in l. 1. post gloss. C. de præcar. Menoch. de adipiscen. remed. 5. 29, nu. 160, Negus. de pign. 1, membr. p. 8, n. 6. & 8. Rot. coram Pereg. decif. 491, n. 6, & coram Buratt. decif. 728, nu. 4.

Neque videtur urgere contra eamdem Hippolytam in domo controversa ex census impositione contractam, * quem censem, nulla precedente necessitate, vel causa, minor ipse distraherit, nullaque solemnites tum de jure, tum ex statutaria dispositione in minorum contractibus requisitas, tunc adhibuerit, contra text. in l. sive generalis, §. iste autem Curator, ff. de jur. dot. & in l. que Tutoris, §. præcipimus, C. de administr. tutor. Surd. decif. 287, n. 17, cum seqq. ac alii relati in una Romana dotis 10 Junii 1626. coram bon. mem. Coccino penes Modernum Bresighelensem ad statutum urbis decif. 138.

Quoniam necessaria alienationis causa, licet impugnetur, ea tamen in proposito casu, non deficit, quo ex judicialis periti relatione dignoscitur nulla in patrimonio pupilli superfluisse mobilia, seu credita, nullamque pecuniam; unde sori potuisset comparari dos, * ad quam, non solum de jure cogi poterat, tum ex proposita persona, l. cum plures §. cum tutor, ibique gloss. in fin. ff. de administr. tutor. & l. non omni verba nulla, in fin. C. cod. tit. not. Bart. in proœm. digestor. n. 14. Guido Pap. decif. 90, n. 24, vers. 6, quia Rota coram bon. mem. Urgell. decif. 26, n. 5, tum ex persona Domini, cuius hæres extiterat, ad text. in l. ult. C. de dot. promis. & in l. qui liberos, ff. de rit. nupt. Bart. in l. si marito §. si volunt. ff. solut. matrim. Dec. in auth. præterea n. 17. C. unde vir & uxor, ibique, Curt. jun. n. 19. Card. Mantic. de tacit. lib. 12, tit. 18, n. 16, Rot. in add. decif. 26, n. 1, coram bon. mem. Urgell. Verum etiam ejusdem Patris præcepto, ac Aviae, in cuius quoque tabulis testamentariis, hæres fuerat institutus poterat ipse minor successore compelli; hinc enim necessaria dotatio nisi * causa concluditur à solemnitatibus statutariis, proinde immunis, l. 1. §. sed si pater, ff. de reb. eorum, notat Salicet. in l. 1, C. de prædiis, &

bet

bet fraudis suspicione immunem non censetur uti superflius demandasse, Nav. conf. 173, nu. 5, Roderic. de ann. red. lib. 1. q. 14, num. 15, cum aliis recensitis in una Viterbiæ hereditatis 1. Iulii 1643, sub §. penultimo coram me.

Quæ fortius urgent contra Baldassarem, post censem solemniter ab ipso ratificatum, in assiguatione ejusdem domus Censualis Hyacinthæ alteri sorori, facta pro dote, cum obligatione extinguendi, infra quindecim annos prædictum censem; interim vero de annis fructibus respondendi censario; ex hac enim promissione quæ † absque censu validitate ac subsistentia corrueret, resultat implicita ipsius ratificatio, ut notant DD. in l. Paulus ff. rem ratam haberi, ibique Bart. & Castr. ceterique communiter, Gabr. conf. 36, num. 57, lib. 2, quem secuta fuit Rota in Anconitana censum. 7. Novembris 1613, coram Ubaldo, post Cenc. decif. 278, n. 2. & in terminis accollati census, & promissæ solutionis fructuum in Rom. census 22. Junii 1611, coram Manzadredo, post Cenc. decif. 19, n. 3, non obstante allegata ignorantia contractus nulli, cum hac exceptio nullitatis, in proposito casu, supra deductis non subsistat, poteritque Michaeli fidejusori prodebet eadem ratificatio, vigore stipulationis pro omnibus, quorum interest, insertæ in ipsa obligatio ne Camerali, + dum ejus fidejusso contractum ratificationis prædictæ, præcesserat, ut ponderavit Rota, post Zacc. de oblig. Cam. decif. 86, n. 2, decif. 99, n. 7, decif. 137, n. 1, & coram Buratt. decif. 788, n. 2, & in decif. 285, n. 9, & 10, p. 6. & decif. 46, n. 6, p. 7, recent. & in Rom. Salviani de Casalibus 21. Junii 1641, coram R. P. D. Cerro in §. cessat omnis difficultas.

Hanc etiam immissionem retardare non vallet hypotheca anterior, quam habere pretendit Hyacintha, super domo censuata + occasione dotis sibi testamento legata; cuius prouide virtute super ejusdem domus possessione pro credito census, longè posteriori, molestari non possit, per text. in l. qui potior, & in l. quoties ff. de reg. jur. cum alii relati in una Placentina Salviani 16. Junii 1589, coram Mantica, post Pacific. de Salv. decif. 290, n. 1.

Non enim hypotheca Hyacinthæ existit anterio altera censuali, sed cum ea reputatur æqualis, quia census fuerat constitutus pro dote ab eadem Avia legata Hippolytae alteri * sorori, & hujus legati jura in Baldassarem, census impositorem, cessionis virtute, translatæ, per ipsius successivam honorum omnium, ac jurium obligationem postmodum fuerant censu creditori quæsita, ut notant DD. in l. nomen, C. quæ res pignori obligari possint, ubi inter cæteros Salicet. nu. 1. Castr. in l. si convenerit l. 2, n. 2, ff. de pignor. act. Alex. conf. 15, n. 1, vers. ex quo infertur, lib. 6. Negus. 3. membr. 2, p. n. 24. Rota in Rom. domus 25, Febr. 1641, & in Rom. Salviani de Casalibus 21. Junii ejusdem anni, §. & in omnem casum, R. P. D. meo Cerro.

Adempta pariter actualis possesso domus censualis nec Hyacinthæ suffragatur licet regulariter conditionem creditoris potiorem * atque meliore reddit, l. si serv. §. sequitur in fin. ff. de verb. oblig. & in l. quoties ff. de rei vindic. cum aliis per Franch. decif. 260, n. 4. quoniam illa prædedit, si ex diversis instrumentis, de quorum anterioritate nullibi constaret, jura sua metirentur creditoribus, secus vero si ex uno eodemque instrumento illa deducunt; Tunc enim omnes, quacumque possessionis ratione posthabita, * existantur æquales, l. verum §. si cum tres, ff.

Decisiones ad Tract. de Alim.

pro socio, Negus. de pign. 5, p. 2, membr. n. 31, cum seqq. Caroc. decif. 109, n. 34. Pereira d. cif. Lusitana 16, n. 3, prout etiam iis posset creditoribus suffragari, qui ex titulis omnino diversis, * 16 non tamen, si ex una eademque causa concurrent, juxta gloss. in l. cum unus, in verbo, ex creditorib. ff. de bonis author. judic. possid. & in l. is cui in verba ord. ff. uti in poss. legat. & in l. postquam in verbo procedere, C. eod. tit. & in l. 2, in verbo, estis C. qui potior. in pign. & in l. ult. in verbo commoditatis C. de bonis authorit judic possess. Rip. in l. privil. n. 28, ff. de privil. credit. Negus. de pignor. 2. membr. 3, partis n. 10. in 5. restrictio ne, & hiac de duobus hereditibus, ab eodem fonte propria deducuntibus Hypothecam, ut non obstante alterius possessione, censeantur æquales, tradit idem Franc. decif. 635, n. 9, & alii per Amatum Panormitan. refol. 3, n. 10, ubi suprad dictum, Franch. decif. 260. Juxta primum distinctionis membrum declarat esse intelligend. in his vero terminis plurium legatariorum sunt expresa verba text. in l. is cui ff. uti in poss. legat. ibi, qui prius est legatarius in propositione non præfertur ei, qui postea mittitur: inter legatarios enim nullum ordinem observamus, sed simul omnes æquiter tuerim; idem Negus. d. membr. 2, n. 2, eoque minus usi posteriori hoc possessionis jure, Hyacinthæ, quæ sub onere census eam ingressa fuit, ita ut nec hujus respectu valeat ab hypotheca excludere census riui concretorem, ex notatis in l. aliena res, ff. de pignor. act. & l. cum ab uno ff. de leg. 2. Franc. decif. 75. n. 9, & 10. Rota coram Caval. dec. 582, in fin.

Denique non obstat excessus, quo sententia immissionis exinde redargitur, quia super tota domo à judge decreta fuit. Cum tamen pro diuidia tantummodo debuisset assignari, dum creditum scuta duo, ac sexaginta non excedat, redditus vero annus domus scuta centum triginta quinque attingit; ex facto enim corruit objectio, quoniam super domo simpliciter non autem super tota, concessa fuit immissio; ideoque in dubio super ea tantummodo parte centetur attributa, super qua sola, poterat, de jure constitui; licet impropriari, glossari, & limitari debuissent verba sententia, ut notat Scacc. de sententiis gloss. 14, q. 22, n. 2, & aliis auctoritibus relatis, dixit Rota coram Buratt. decif. 337, n. 23. cum seqq. & in una Firmana Salviani 12. Novembris 1621, coram bon. mem. Coccino.

Et ita DD. à decisio sub die 10. Maii 1638, recesserunt, utraque &c.

DECISIO LX.

R. P. D. C E L S O.

Romana Quartæ.

Luna 24. Aprilis 1651.

SUMMARIUM.

1. Remedium Auth. præterea C. und. vir & uxor. habet locum etiam in uno. Est odiosum, & contra jus, nu. 2. Conceditur in subsidium, num. 3. Non datur conjugi nisi sit ita pauper quod cogatur mendicare, num. 4, & n. 6, & 7. Non competit habenti lucrum dotali, num. 8.

5. Testes super negativa debent illam coarctare. 9. Alimenta propter pietatem debita statum per sonæ

k

Sonæ sufficientia non autem concedentia debentur.
10 *Paupertas ad effectum remedii Auth. præterea C. und. vir & uxor remittitur arbitrio judicis.*

Stephanus Agatius, cui in Testamento Europæ Uxorii nihil relictum fuerat reportavit ex remedio Auth. præterea C. unde vir & uxor. sententiam favorablem ab A. C. super quarta parte hæreditatis ejusdem Europæ, sed dato per me dubio, An esset concedenda immisso, Domini negatiæ responderunt.

Nam licet remedium hujusmodi inductum favore Mulieris, habeat locum etiam in vito, * ex quo tanquam in correlativis, dispositum in uno, censetur dispositum etiam in alio, ut notat Gail. pract. obseruat. lib. 2, observ. 98, num. 5. Graff. in s. successivo ab intef. q. 39, n. 12. Cancer. var. resol. p. 1, cap. 9, n. 130. Cost. de remed. subsid. remed. 2, n. 2, in fin. Trentacing. conf. 60, n. 7, lib. 1.

Nihilominus est certum, quod tale remedium est odiosum, exorbitans, * & contra jus ex deducis per Socc. conf. 108, num. 6, vol. 1. Plot. conf. 17, num. 45, antè med. vers. nam d. Auth. Purp. conf. 330, in fine lib. 1. Fontanell. de pac. nuptial. clausula 5, gloss. 8, p. 9, n. 33. Rot. decif. 202, n. 9, p. 2, divers. apud Cœl. de Graff. decif. 1, n. 12, de success. ab intef.

3 Nec conceditur * nisi in subsidium Hondon. conf. 93, n. 24, & 29, lib. 1. Natt. conf. 648, n. 15. Cephal. conf. 244, n. 25. Menoch. conf. 433, n. 23, vers. & si dicatur, Surd. decif. 61, sub nu. 15, cum aliis per Gratian. forens. discept. c. 120, n. 6, lib. 1.

Et ideo in tantum competit, in quantum superstes conjugum sit adeò pauper, * ut absque remedio hujusmodi, cogatur mendicare, Guill. de Bened. Raynuius verbo, Et uxori nomine Adelasiam in s. decif. n. 24, vers. quo casu de testamento, Castr. in dicta Auth. Præterea in s. vers. nunc queritur, ibi que Bellapert. in fine, qui dicit sufficere quod habeat panem, & aquam, Anchæ. quæst. 26, sub nu. 16, & seqq. part. 3. Rimin. sen. conf. 114, n. 13, lib. 1. Gelf. Hug. conf. 4, in princip. Scayn. dec. Bonon. 7, n. 1, & seqq. Rot. apud Cœl. de Graff. d. decif. 1, n. 22, de success. ab intef., & post. Pacif. de Salv. decif. 274, n. 6, & pluribus comprobant doctissimè materia tractans Urself. concl. 89, præfertim n. 281, & seqq.

Talis autem non potest dici Stephanus; Nam quavis testes deponant ipsum esse pauperem, nec posse vivere juxta honorificiam suæ conditionis; non tamen coarctant negativam, * nec concludunt, quod non possit habere alia bona, quin ipsi scirent juxt. text. in s. hinc nobis col. 4, vers. & videlicet, ibique gloss. & dict. Auth. de hæred. & falcid. & docet Bart. in l. 1, §. hoc autem interdictum n. 8, ff. de itin. actuque privat. Covarr. var. resol. lib. 2, c. 6, n. 8, vers. ceterum pauperias, Natt. conf. 648, n. 1, & per tot. Rot. coram sanct. memorie Greg. decif. 42, & decif. 325, utroque n. 5, & penes Buratt. decif. 41, n. 2, ubi Addentes n. 9.

Imo Testes prædicti affirmant, quod idem Stephanus non solum obsequiis insisit Serenissimi Principis à Sabaudia, prout insistebat ante contractum matrimonium, cuius munificentia, cum sit notoria, non est verisimile, quod necessitate prematus; sed etiam quod una cum fratribus, cum quibus convivit, possidet in Civitate Vercelliarum domum paternam; Unde cum ante contractum matrimonium semper honestè vixe-

rit cum bonis propriis, * & præstanto suo Principi obsequia prædicta. Ita etiam potest id facere hodie post dissolutum matrimonium, ut advertit Socc. conf. 121, n. 46, lib. 4. Gabr. conf. 143, n. 27, lib. 1. Mart. vot. 21, n. 22. Hodie. ad Surd. decif. 61, n. 2, & 6. Rot. in Imolen. Successionis quartæ 18. Aprilis 1625, coram Coccino.

Non enim est dedecus ut quis vivat soluto matrimonio sicuti ante illud contractum, * & eo durante vivebat ex not. per Hondon. conf. 93, n. 35, in fine, lib. 1. Mart. de success. part. 3, q. 12, art. 5, n. 19. Amat. decif. March. 72, sub nu. 15, & seqq. Anton. Monach. decif. Lucen. 50, n. 37, & 38, cum aliis per Rovit. decif. 460, n. 17, ad med. vers. nec ergo erit.

Ulterius cùm idem Stephanus debeat consequi lucrum seu quartum ex dote sibi per Europam constituta, * tam vigore statuti Urbis, quam pati in instrumento dotali adjecti, cessat ratio, & provisio dictæ Auth. ut expresse disponitur in Auth. de exhibendis reis, unde fuit delumpta præfata Auth. præterea, in §. quoniam vero antè fin. in illis verbis, ibi, Et quod non sit facta neque dos neque antenuptialis donatio, nihil habere volentes, sed in novissima viventes inopia, & infra vers. hæc itaque, & probat Castr. in eadem Auth. Præterea n. 5, in fine vers. respondere quia, ibique Dec. nu. 14. Socc. sen. d. conf. 121, n. 36, lib. 4. Gabr. conf. 142, n. 1, & n. 13, & 21, lib. 1.

Nec hujusmodi quartum, una cum aliis bonis supra deductis, est adeò tenue, ut ex illis Stephanus se sustentare nequeat; Quia alimenta* ad dictum effectum, tanquam inducta propter pietatem, non est necesse quod sint concedentia ad statum Personæ, sed tantum quod sint sufficientia, ut ad propositorum notat Fontanell. de pac. nuptial. clausula 5, gloss. 8, p. 9, n. 17, ubi ait cessare remedium hujusmodi, quoties quis haberet redditus sufficientes, ex quibus necessitati naturæ quoad victim subvenire valeat, Gabr. d. conf. 142, n. 16, lib. 1. Surd. decif. 61, n. 14, in fine, vers. quod ergo, & num. seq. Scayn. d. decif. Bonon. 7, n. 2, & per tot. & præfertim n. 19.

Et ideo Domini attentis circumstantiis facti censuerunt, Stephanum non esse adeò pauperem, & in tali inopia constitutum, ut possit gaudere beneficio præfate Authenticæ; Paupertas * enim ad hunc effectum remittitur arbitrio Judicis, gloss. in dicta Auth. Præterea, verbo locuples, quam sequitur Bart. ibid. n. 3, & in l. si constante n. 14, vers. in casibus verò, ff. solut. matri. Bald. in d. Auth. Præterea n. 4, ubi quod arbitrium deberet regulari juxta qualitatem personæ, Alex. conf. 91, n. 3, lib. 7. Jos. Ludov. concl. 35, vers. quis autem col. 1. Gratian. discept. Forens. cap. 120, n. 9, 15, & 80. Surd. de Alim. tit. 9, q. 35, nu. 35, & decif. 61, n. 4. Rot. coram Cœl. de Graff. decif. 1, n. 24, de success. ab intef.

Et utraque parte, &c.

DECISIO LXI.

R. P. D. MELTIO.

Ferrarien. Domus.

Mercurii 17. Maii 1651.

SUMMARIUM.

- 1 Statutum de duabus conformibus quando intret.
- 2 Sententiæ validitas præsumitur, donec contrarium

Ad materiam de Alim. Decis. LXI.

111

- 3 rium probetur. Conformitas non tollitur propter expensas, n. 25.
- 4 Fundamentum suæ intentionis, unusquisque probare tenetur, & n. 4.
- 5 Mandatum procuræ, ex quibus præsumatur. Procuræ præsumptum sufficit, n. 6.
- 6 Indemnitatis promissione fit locus, ex molestiis.
- 7 Molestiæ ex quibus justificantur.
- 8 Delegatio liberat debitorem.
- 9 Cessio in commodum cedens non extinguit priorem obligationem, & n. 11. In incorporalibus est loco traditionis, nu. 15. Declara ut num. 16. Crediti indubitati valet, num. 22.
- 10 Judicem ritè processus stat præsumptio.
- 11 Fructus qui prætendit aliquem percepisse, probare tenetur, & n. 14.
- 12 Hæres qui non conficit inventarium, non potest impetrare, quomodo creditor satisfiat. Amplia ut n. 18.
- 13 Confessio de recepto per maritum facta, constante matrimonio, non probat; & n. 20.
- 14 Referens non probat, non constito, de relato.
- 15 Creditum præscriptione remanet sublatum. Turpidum retentionem non dat, n. 24.
- 16 Sententia exequitur, in ea parte, in qua est conformis.

Prætendens Franciscus Reggius Belabarba, per molestias sibi illatas à quodam Moysè Hebreo, cui etiam certam pecuniarum quantitatem solvere coactus fuerat, commissam fuisse stipulationem elevationis indemnitas sibi à Lanfranco commissæ, occasione obligationis pro eo factæ in summa scutorum mille ad favorem præfati Moysis, proindeque contra illum judicialiter agere cœpisset, Lanfrancus ad dictum Belabarbam indemnum relevandum, assignavit ei fructus mediatis decimæ, quam ipse conducederat à Comite Galeatio Tassono, & fructus alterius possessionis, quam pariter conducederat ab hæredibus Joannis Baptista Merli, neque non alios fructus ad partem rusticalem spectantes alterius prædii ab ipso conducti à DD. de Flaschi Summ. Luciæ num. 1. Et ulterius pro majori securitate assignavit etiam quandam dominum positam in Civitate Ferraria. Hanc autem cum idem Belabarba de anno 1613, obtinueret per sententiam Vicelegati adjudicari ad effectum se revaleendi de domino passo occasione dictæ obligationis, à tali sententia appellavit Lucia Magna hæres Lanfranci ad Rotam Ferrariensem, quæ cum eandem confirmasset, interposita de novo appellatione ad hoc Sac. Tribunal, eaque mihi commissa, cum clausula consti, quod sit locus statuto de duabus conformibus, hodie ad formam dicti rescripti, Dubitavi, An esset locus dicto statuto, & DD. contra Luciam informantem affirmativè respondent.

Quia constito de validitate, & justitia sententiæ, ac de illarum conformitate, proculdubio intrat statutum + de duabus conformibus, Surd. conf. 99, num. 19. Grat. discept. forens. cap. 691, num. 27, vers. & quidem negativè, Rota in recent. decif. 662, num. 2, part. 1. coram Buratt. decif. 567, num. 1, & ibi Add. num. 6, & in terminis statuti Civitatis Ferrariae coram eodem Buratt. decif. 40, n. 1.

Validitas autem præsumitur donec contra Decisiones ad Tract. de Alim.

k 2

Nec